

Riedsútstel

It Beslút	: 12 juni 2025
Agindapunt	: 14
Status	: Besluitvormend
Program	: 7 – Volksgezondheid en milieu
Portefúljuhâlder	: B. van Zandbergen
Amtner	: J. Kok
Bylage	: 1. Deelsubsidieverordening aardgasvrij Garyp 2025 met bijlages 1.1 en 1.2 2. Deelsubsidieverordening aardgasvrij Garyp 2022 3. Toelichting verordening 4. Was-wordt lijst
Saak- en stiknûmer	: 202504258124 en 25ZG283627

Underwerp

Wijziging deelverordening subsidie aardgasvrij Garyp 2025

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. De "deelsubsidieverordening aardgasvrij Garyp 2022", zoals opgenomen in bijlage 2, in te trekken;
2. De "deelsubsidieverordening aardgasvrij Garyp 2025" met bijbehorende bijlagen 1.1 en 1.2, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen en (met terugwerkende kracht) op 1 januari 2025 in werking te laten treden.

Koarte gearfetting

Het Rijk heeft in 2019 geld beschikbaar gesteld voor de proeftuin aardgasvrij Garyp. Dit geld is bedoeld om landelijk te experimenteren met de verschillende technieken en methoden voor de warmtetransitie en te leren hoe een wijkgerichte aanpak voor het gasvrij maken van woningen kan worden ingericht en opgeschaald.

Vorig jaar is de proeftuin geëvalueerd en hierbij is aanbevolen de subsidieverordening voor de proeftuin Garyp op een aantal onderdelen aan te passen. De kern van de wijziging is dat de verordening verder is versimpeld en er wordt nu een duidelijke einddatum in de verordening genoemd. De nieuwe verordening loopt eind 2028 af.

Foech ried/kolleezje

Op grond van artikel 149 van de Gemeentewet maakt de raad verordeningen die hij in in het belang van de gemeente nodig oordeelt. De bevoegdheid om een (subsidie)verordening vast te stellen komt daarmee toe aan de gemeenteraad. Uw gemeenteraad hoeft geen budget voor het uitvoeringsprogramma vast te stellen. De bijdrage van het Rijk is via een decentralisatie-uitkering toegekend waarbij uw raad bewaakt dat het geld gedurende de looptijd aan dit project wordt besteed.

Op 16 december 2021 heeft uw raad de gewijzigde deelsubsidieverordening 2022 vastgesteld. Met dit voorstel wordt deze verordening ingetrokken en hiervoor komt de nieuwe deelsubsidieverordening aardgasvrij Garyp 2025 in de plaats.

Ynlieding

"Aardgasvrij Garyp" is een bijzonder project in de proeftuinen. Bij het project zijn veel woningeigenaren betrokken en er zijn veel manieren om de woning aardgasvrij te maken. De individuele keuzemogelijkheid maakt dat een subsidieverordening een goed instrument is om bewoners te verleiden tot het aardgasvrij of aardgasarm maken van de woning. De rijksbijdrage wordt zoveel mogelijk benut ten behoeve van concrete maatregelen in de woning en dus ten gunste van de woningeigenaar in Garyp. De verordening zorgt voor een rechtvaardige verdeling van de gelden. Hoe hoger de (onrendabele top van de) investering hoe hoger de subsidie.

Na 5 jaar is de proeftuin door Rebel Group geëvalueerd. Uw raad is hier vorig jaar van op de hoogte gesteld ([LIST 24-198-A](#)). In het algemeen werkt de aanpak goed en Garyp wordt landelijk ook beschouwd als een voorloper voor projecten met een individuele aanpak. Om voor de resterende looptijd het maximale uit de proeftuin te halen wordt ook aanbevolen de subsidieverordening op een aantal punten aan te passen door o.a.:

- het opnemen van een einddatum in de verordening waardoor een zekere urgentie ontstaat ("op is op" en "tijd is tijd");
- een vereenvoudiging van de op te voeren subsidiabele kosten;
- het verder versimpelen van de verordening.

Histoarje

Uw raad heeft de verordening als laatste aangepast op 16 december 2021. Verder is uw raad op 28 mei 2024 geïnformeerd over het evaluatierapport Aardgasvrij Garyp. De afgelopen tijd is gebruikt om de evaluatie te vertalen naar de praktijk. Er is gewerkt aan een nieuwe werkwijze voor aardgasvrij Garyp met aangepaste communicatiedoelen. En er is gewerkt aan een aanpassing van de subsidieverordening. De verordening is versimpeld en er wordt een duidelijke einddatum gekoppeld aan het project.

Te berikken effekt

Om minder CO₂ uit te stoten is landelijk afgesproken dat de bebouwde omgeving wijk voor wijk stopt met het gebruik van aardgas. De proeftuinen zijn er om te oefenen met de manier waarop dat kan en ervaring op te doen met de techniek die daarvoor nodig is. Om in de laatste jaren van deze proeftuin nog zoveel mogelijk te kunnen bereiken en hiervan te leren, wordt o.a. voorgesteld de subsidieverordening aan te passen.

In de verordening komt te staan dat de subsidie stopt op 1 januari 2029. Na die datum kan dus geen geld meer uit de proeftuin worden gekregen. Omdat de verordening simpeler is gemaakt, is het nu makkelijker uit te rekenen hoeveel subsidie je kunt krijgen. Ook kun je het maximale subsidiebedrag sneller ontvangen. De installatie van een warmtepomp gebeurt meestal als laatste stap in de overstap naar duurzame energie. Vaak hebben mensen daarvoor al geld aangegeven aan isolatie, ook zonder hulp van de proeftuinregeling. Met de nieuwe regels hoeft dat geen probleem te zijn.

Arguminten

1. *Het voorstel past in het ingezet beleid*

Het voorstel past binnen de kaders van de proeftuin en is in overeenstemming met de aanbevelingen uit de evaluatie. Financieel heeft het voorstel geen consequenties.

2. *Vermindering van CO₂ uitstoot*

Het is de verwachting dat hierdoor meer woningeigenaren worden aangespoord en in beweging komen om de woning energiezuiniger te maken en minder gas te gebruiken. Hiermee wordt de CO₂ uitstoot verlaagd.

3. *Opheffen van vervelende bijwerking van subsidie: uitstelgedrag*

Het vooruitzicht op subsidie kan ook een nadeel hebben. Wanneer er subsidie in het vooruitzicht is, stellen mensen investeringen uit. Als het (nog) niet lukt om het huis direct aardgasvrij of aardgasarm te maken, kunnen ook kleinere investeringen om de

woning energiezuiniger te maken worden uitgesteld vanwege de angst later minder subsidie te kunnen krijgen. Met de nieuwe regels is dit minder snel een probleem.

Alternativen

De verordening niet aanpassen. Op dit moment zijn 115 woningen aardgasvrij en 74 woningen aardgasarm gemaakt (50 huurwoningen WoonFriesland meegerekend). Ondanks de extra middelen die voor een proeftuin beschikbaar zijn gesteld, is het een lastige opgave om een wijk geheel aardgasvrij te maken. Wordt de verordening niet aangepast, dan zal de groep "twijfelaars" niet sneller in beweging worden gebracht.

Kanttekenings/risiko's

De voorgestelde aanpassingen leiden niet tot een risico. Ook leidt het niet tot oneerlijke situaties voor woningeigenaren die al subsidie hebben gekregen. De subsidiebedragen wijzigen niet.

Finânsjes

Dit voorstel heeft voor de gemeente geen financiële consequenties. Het zorgt er alleen voor dat het geld gebruikt wordt waarvoor het is bedoeld: stimuleren om de woningen in Garyp uiteindelijk aardgasvrij te (kunnen) maken. De gemeente loopt daarom geen financiële risico's maar zal wel aan moeten tonen dat het geld op de juiste wijze en overeenkomstig het uitvoeringsplan aan het project is besteed.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Dit voorstel is afgestemd met de projectgroep EKG en de werkgroep.

Kommunikaasje

Na vaststelling van de gewijzigde deelverordening zal de regeling op de wettelijk voorgeschreven wijze gepubliceerd worden. Daarnaast wordt via It Enerzjyhûs de verdere communicatie verzorgd (o.a. via een nieuwsbrief, bijeenkomsten of een webinar). Via het Rijk worden de ervaringen over de proeftuin gecommuniceerd.

Yntegraliteit

Het voorstel is met financiën afgestemd.

Previinsje

-

Ferfolchtrajekt

Aan het eind van 2025 wordt uw raad via een verslag op de hoogte gebracht over de voortgang van aardgasvrij Garyp.

Evaluaasje

De proeftuin is vorig jaar extern geëvalueerd. Elk jaar wordt bekeken of de deelverordening subsidie Aardgasvrij Garyp nog goed toepasbaar is of dat moet worden bijgestuurd.

Burgum, 27 mei 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

burgemeester,

dhr. drs. J. Krul

mevr. C. Schokker-Strampel

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 27 mei 2025, punt nummer: 14;

Overwegende dat:

- a. het kabinet geld beschikbaar heeft gesteld voor een grootschalige proeftuin voor het aardgasvrij maken van een bestaande wijk;
- b. het doel van deze grootschalige proeftuinen is om ervaring op te doen over de wijze waarop en de condities waaronder bestaande wijken op een haalbare wijze en betaalbare wijze aardgasvrij kunnen worden gemaakt;
- c. de gemeente in het kader van de proeftuin op basis van het ingediende uitvoeringsplan een decentralisatie-uitkering heeft gekregen voor het aardgasvrij maken van Garyp;
- d. het uitvoeringsplan in nauwe samenwerking en met medewerking van de Enerzjy Koöperaasje Garyp is opgesteld en zal worden uitgevoerd;
- e. de investering om te komen tot een aardgasvrije of aardgasarme woning in principe door de eigenaar moet worden gedaan;
- f. nog niet elke investering om te komen tot een aardgasvrije en aardgasarme woning kan worden terugverdiend en dat deze subsidieregeling is bedoeld om de inwoners van Garyp tegemoet te komen in de onrendabele top van de investering;
- g. de proeftuin is bedoeld om inzicht te verwerven in de condities die nodig zijn om de gekozen aanpak te consolideren en elders toe te passen waarbij het einddoel is om in 2050 een CO₂ arme en aardgasvrije woningvoorraad in Nederland te hebben;
- h. de ervaring tot nu toe leert, dat er een categorie woningen is waarvoor de onrendabele top van de investeringen te hoog is om deze woningen geheel aardgasvrij of aardgasarm te maken;
- i. inmiddels bij de tweede en derde ronde ook aardgasvrij-ready projecten voor de proeftuin in aanmerking komen;
- j. ook een aanmerkelijke vermindering van het gasverbruik een bijdrage kan leveren aan de vermindering van de CO₂ uitstoot en hiermee stapsgewijs kan worden voorgesorteerd op het uiteindelijk aardgasvrij maken van de woning;
- k. er in 2022 aanleiding was om ook voor deze categorie woningen een subsidiemogelijkheid op te nemen zodat ook deze woningeigenaren gestimuleerd worden minder gas te gaan gebruiken;
- l. dit met het Ministerie van BZK is afgestemd;
- m. de gemeente in 2024 een evaluatie heeft laten uitvoeren;
- n. het evaluatierapport een aantal aanbevelingen bevat die aanleiding zijn om de subsidieverordening aan te passen en een subsidieplafond met een duidelijke einddatum in de verordening op te nemen en een aantal vereenvoudigingen door te voeren;

Gelet op het bepaalde in de Gemeentewet, de Algemene wet bestuursrecht en het bepaalde in de "Algemene subsidieverordening Tytsjerksteradiel 2024";

Beslút:

1. De "**deelverordening subsidie aardgasvrij Garyp 2022**", zoals opgenomen in bijlage 2, in te trekken;
2. De "**deelverordening subsidie aardgasvrij Garyp 2025**" met bijbehorende bijlagen 1.1 en 1.2, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen en (met terugwerkende kracht) op 1 januari 2025 in werking te laten treden;

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 12 juni 2025.

De griffier,

De voorzitter,

Mevr. A. Dam

Mevr. C. Schokker-Strampel